

ONDERZOEK OVER EN MET STAP

Anne Baker

1

Inhoud van deze presentatie

- **Achtergrond:** gebruik van spontane taal analyses
- Het ontstaan van STAP : de **verantwoording**
- **Verder onderzoek** met STAP

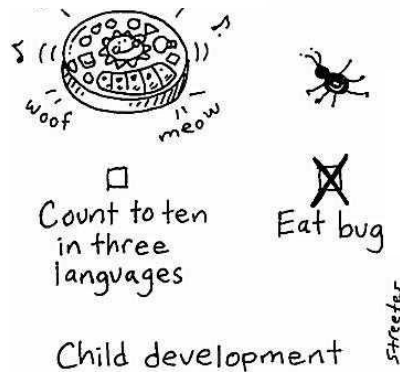
STAP cursus maart 2012

2

ACHTERGROND

Geschiedenis van spontane taal analyses (1)

Deel van observatie van kindontwikkeling

STAP cursus maart 2012

3

ACHTERGROND

Geschiedenis van spontane taal analyses (2)

- Dagboekstudies in de 19^e eeuw
- Grootschalige studies in Engelstalige landen (vanaf 1970's)
- Ontwikkeling van profiel-instrumenten
 - LARSP (Crystal 1976)
- In Nederland
 - GRAMAT 2- 4 jaar (*Bol & Kuiken 1988*)
 - TARSP 1-4 jaar (*Schlichting 1993*)
 - STAP 4-8 jaar (*van Ierland 1980, van den Dungen & Verbeek 1994*)

STAP cursus maart 2012

4

ACHTERGROND

Voor- en nadelen van een spontane taal analyse

- Zicht op taalproductie, maar weinig op taalbegrip
- Brede zicht op taalverwervingsniveau, maar mogelijk voor het kind om structuren te vermijden
- Zeldzame structuren kunnen niet onderzocht worden.

Advies: Combinatie
van on-line en off-line testen **en** spontane taal

STAP cursus maart 2012

5

ACHTERGROND

Kenmerken van spontane taal analyses

- Gespreksetting:
 - Bij jongere kinderen vrije conversatie
 - Bij oudere kinderen meer gestructureerd
- Selectie van variabelen voor analyse
- Creëren van normen op grond van een normeringsonderzoek

STAP cursus maart 2012

6

VERANTWOORDING

Waarom STAP?

In 1975:

- Weinig gegevens over spontaan taalgebruik
- Geen instrument voor latere leeftijd (4-8)
- Behoefte aan vergelijkingsdata voor klinische populaties

STAP cursus maart 2012

7

VERANTWOORDING

Normeringspopulatie

Hoe representatief zijn de normen?

- 240 kinderen: 60 per jaargroep (4,5,6, en 7j.)
- Verdeling over de seksen
- uit regio Amsterdam (*regionale varianten?*)
- uit verschillende sociale milieus
- Verzameld in 1975 (*taalverandering?*)
- Alle kinderen op een reguliere basisschool
- Meertaligheid niet meegenomen

STAP cursus maart 2012

8

VERANTWOORDING

STAP-gesprek

- Gestructureerd gesprek met regels – om kinderen uit te lokken om buiten het hier-en-nu te praten.
- Onderzoeker (onbekende) als gesprekspartner

Motivatie:

Ontwikkeling moet over de leeftijdsrange zichtbaar zijn.

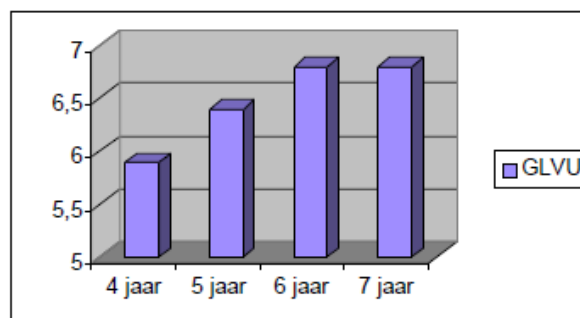
STAP cursus maart 2012

9

VERANTWOORDING

Groei uitingslengte

Keuze voor niet-elliptische uitingen: GLVU = gemiddelde lengte Vrije Uitingen

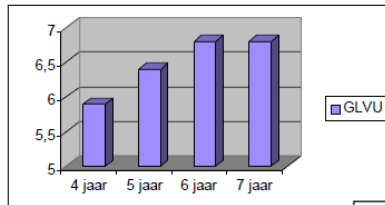
Groei tot 7 jaar, dan plateau

STAP cursus maart 2012

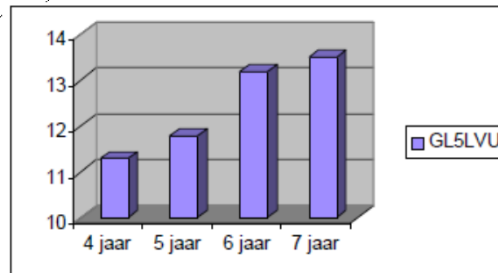
10

VERANTWOORDING

Groei uitingslengte (2)

Groei over de hele leeftijdsrange in 5 langste uitingen

STAP cursus maart 2012

11

VERANTWOORDING

Selectie van variabelen

- Waar de frequentie hoog genoeg is
- Waar de frequentie niet grillig is
- Waar zich normaal ontwikkelende kinderen een groei laten zien
- Waar kinderen met taalproblemen een ander patroon laten zien
- Waar de interbeoordeelaars-betrouwbaarheid groot genoeg was

STAP cursus maart 2012

12

VERANTWOORDING

Selectie van variabelen

- Waar de frequentie hoog genoeg is
- Waar de frequentie niet grillig is
- Waar zich normaal ontwikkelende kinderen een groei laten zien
- waar kinderen met taalproblemen een ander patroon laten zien
- Waar de interbeoordeelaars-betrouwbaarheid groot genoeg was

150 werd 37

STAP cursus maart 2012

13

VERANTWOORDING

Indeling van variabelen

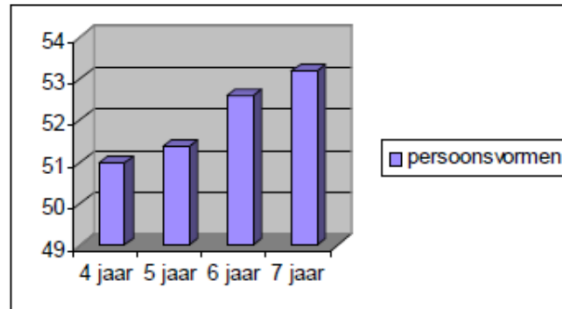
- Complexiteit
 - Grammaticaliteit
 - Vloeiendheid
 - Globaalniveau en meer specifiek
-

STAP cursus maart 2012

14

VERANTWOORDING

Samenhang van variabelen

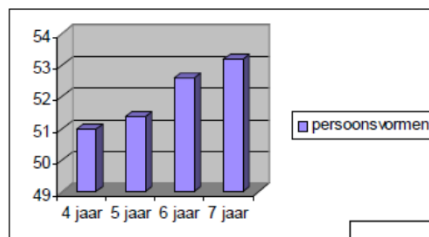
Aantal gelecteerde werkwoorden in de 50 vrije uitingen

STAP cursus maart 2012

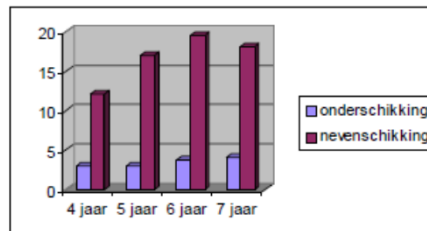
15

VERANTWOORDING

Samenhang van variabelen

Waar meer clauses, meer
persoonsvormen mogelijk

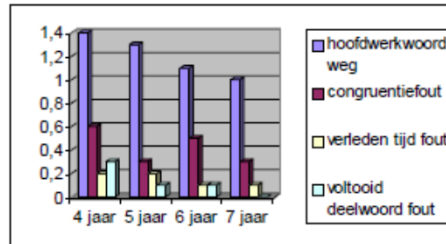
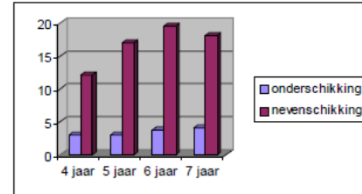
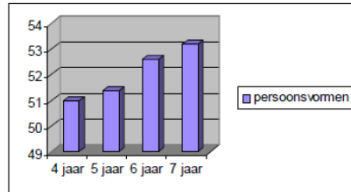

STAP cursus maart 2012

16

VERANTWOORDING

Samenhang van variabelen

Afname van ww weg gaat samen met toename persoonsvormen.

Ww moet aanwezig zijn om fout te kunnen zijn.

NB congruentie ww beter bij SLI in onderschikkingen *Baker et al in druk*
STAP cursus maart 2012

17

VERDER ONDERZOEK

Regionale variatie

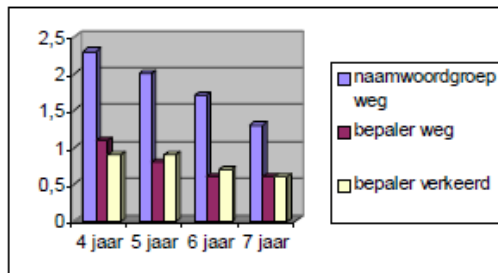
- Uiting kan gemarkeerd worden als dialect
- Invloed op de normen voor groepen buiten de Randstad is onduidelijk

STAP cursus maart 2012

18

VERDER ONDERZOEK

Meertalige populaties

Bepaler verkeerd is een veelvoorkomendfout tot 8 jaar
(Polisenska 2010) en bij 2^e taalleerders
(Orgassa 2009)

STAP cursus maart 2012

19

VERDER ONDERZOEK

Klinische populaties

- Aanvullingen nodig voor specifieke fouten
 - cumulatie van fouten
 - voor pragmatiek bij kinderen met psychische stoornissen
(Roelofs 1998, Blankenstijn & Schepers 2003, Parigger 2012)
- Variabelen voor oudere ESM kinderen (Duinmeyer PhD UvA in voorbereiding)
- Landelijk netwerk voor taalontwikkelingstoornissen
- Archiveringsproject voor taalstoornissendata

STAP cursus maart 2012

20

VRAGEN?

STAP cursus maart 2012

21

Contact

<http://home.medewerker.uva.nl/a.e.baker>

a.e.baker@uva.nl

Anonieme taalstalen zeer welkom

STAP cursus maart 2012

22